

Warszawa, dnia 23 kwietnia 2015 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

PL-LM.054.2.2015

Pan
Radosław Sikorski

Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

162712.468923.303166

W odpowiedzi na pismo z dnia 10 kwietnia 2015 r., przy którym została przesłana interpelacja nr 32153 Pana Roberta Kropiwnickiego, Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, w sprawie zniesienia obowiązku składania zgłoszenia o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych SD-Z2, jako warunku dla zwolnienia od podatku od spadków i darowizn, uprzejmie informuję.

Zgodnie z zasadą powszechności opodatkowania wyrażoną w art. 84 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, każdy jest obowiązany do ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków, określonych w ustawie.

W drodze wyjątku ustawodawca może wprowadzać ulgi i zwolnienia, określając ich adresatów oraz warunki na jakich mogą być one stosowane.

Wynikający z ww. art. 84 Konstytucji obowiązek ponoszenia ciężaru podatku od spadków i darowizn został określony w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U z 2015 r. poz. 86, z późn. zm.), zwanej dalej „upsd”. Stosownie do art. 1 upsd podatkowi temu podlega nabycie przez osoby fizyczne własności rzeczy i praw majątkowych na podstawie enumeratywnie wymienionych tytułów.

Jednocześnie zgodnie z art. 4a ust. 1 upsd zwolnione od podatku jest nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych przez małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, rodzeństwo, ojczyma i macochę.

Jednakże mając na względzie, że wszelkie zwolnienia są odstępstwem od wyżej wskazanej konstytucyjnej zasady powszechności opodatkowania oraz wytyczne wynikające z Konstytucji dotyczące zasad ich wprowadzania, w ustawie określono warunek od spełnienia którego uzależnione jest stosowanie zwolnienia.

Warunkiem skorzystania ze zwolnienia od podatku na podstawie powołanego przepisu jest wymienienie w zgłoszeniu nabytych rzeczy lub praw majątkowych i złożenie zgłoszenia właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego w terminie 6 miesięcy od dnia powstania obowiązku podatkowego powstałego na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 2-8 i ust. 2 upsd, a w przypadku nabycia w drodze dziedziczenia w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku.

Na marginesie, pragnę zauważyć, że w przypadku nabycia tytułem darowizny lub polecenia darczyńcy środków pieniężnych, nabywca jest zobowiązany spełnić dodatkowy warunek określony w ustawie.

Celem wprowadzenia tych warunków, jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy, było zapewnienie szczelności systemu podatkowego, a także uzyskanie pewności prawnopodatkowej odnośnie nabytego majątku.

Z tych też względów, wyłączony został obowiązek składania zgłoszenia w przypadkach, gdy nabycie dokonywane jest na podstawie umowy zawartej w formie aktu notarialnego (art. 4a ust. 2 ww. ustawy). W treści czynności cywilnoprawnej określona jest bowiem data i przedmiot nieodpłatnego nabycia, a obowiązek przekazania organowi podatkowemu odpisów sporządzanych aktów notarialnych dotyczących tych czynności został nałożony na notariuszy, jako płatników podatku.

W pozostałych przypadkach, istnieje konieczność pozostawienia warunku zgłoszenia organowi podatkowemu nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych.

Zniesienie tego obowiązku spowoduje pozbawienie organu podatkowego informacji dotyczących nieodpłatnego obrotu majątkiem między osobami najbliższymi, w tym w odniesieniu do składników masy spadkowej, bowiem w postanowieniu sądu oraz w akcie poświadczenia dziedziczenia wymienione są wyłącznie informacje dotyczące spadkobierców nabywających spadek oraz wysokości przypadających im udziałów. Skonkretyzowanie nabywanych składników majątkowych następuje w zgłoszeniu.

Brak wymogu składania zgłoszenia stanowiłby istotne zagrożenie dla szczelności systemu podatkowego z powodu utraty przez organy podatkowe jedyne źródła informacji o majątku nabytym nieodpłatnie przez podatników należących do kręgu najbliższej rodziny. W konsekwencji, mogłoby stanowić istotny instrument umożliwiający ukrywanie rzeczywistych dochodów i unikanie opodatkowania.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że obowiązujący obecnie 6 - miesięczny termin do złożenia zgłoszenia organowi podatkowemu jest wystarczający do zapoznania się przez podatnika z przepisami podatkowymi i wypełnienia obowiązku zgłoszenia nabytego majątku w celu skorzystania ze zwolnienia podatkowego.

Odnosząc się do pytania przedstawionego w interpelacji, uprzejmie informuję, że z powyższych względów nie jest racjonalne zniesienie obowiązku składania zgłoszenia w celu skorzystania ze zwolnienia od podatku od spadków i darowizn.